Централізована бібліотечна система Деснянського району м. Києва

Центральна районна бібліотека № 141

Людина з посмішкою сонця

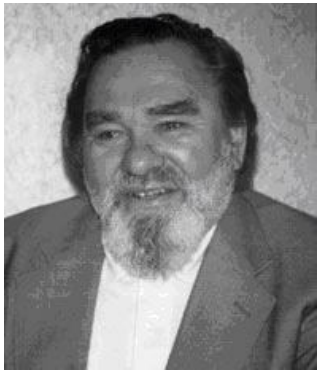

(До 90-річчя від дня народження Миколи Руденка)

(1920 – 2004)

Бібліографічний покажчик

Київ, 2010

Микола Руденко – поет з покоління шістдесятників.

Він був членом і засновником Української Громадської Групи сприяння виконанню Гельсінських угод, першим її головою.

Микола Данилович не був народжений для того, щоб виступати з трибун і запалювати серця патріотів закликами. Його призначенням було писати книжки і бути моральним авторитетом, арбітром.

І тому він один з письменників України має найвище звання держави – ***Герой України.***

Мета видання – ознайомити читачів з життєвим та творчим шляхом письменника, його політичними та філософськими поглядами на життя як правозахисника та засновника Української Гельсинської Групи.

Бібліографічний покажчик складено на основі літератури, яка є в фондах бібліотек Деснянської ЦБС та матеріалів, відображених на Web-сайтах Інтернету.

Допоміжний апарат покажчика має : зміст, іменний покажчик авторів та адреси web-сайтів.

Джерела в покажчику розташовані за рубриками, а в межах рубрик-за алфавітом прізвищ авторів та назв творів.

Відбір матерілу закінчено 20.11. 2010 року.

Сподіваємось, що бібліографічний покажчик буде цікавим не тільки тим, хто захоплюється творчістю письменника, але й тим, хто вперше відкриває цю постать.

Укладач : Рокіта Р. О.
Редактор : Баранова Н. А.
Відповідальний за випуск : Курило Т. І.

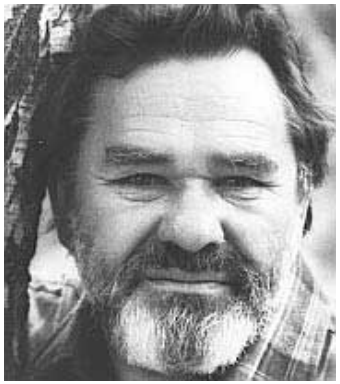

Та я люблю вас, люди, люди!
З надією в ранковий час
Вдивляюся в обличчя й груди
І вірю, і молюсь на вас!

М. Руденко

Микола Данилович Руденко - один з велетнів, чиїм ім'ям означене українське національне відродження 60-90-х років XX-го сторіччя.

Його ім'я відоме не тільки в Україні, а й далеко за її межами.

Поет, письменник, філософ, громадський діяч, правозахисник, засновник Української Гельсинської Групи.

Указом Президента України Л.Кучми від 19 грудня 2000 р. за № 1347/2000 Руденко Миколі Даниловичу "за активне і послідовне відстоювання ідеї побудови незалежної Української держави, багаторічну плідну правозахистну і літературну діяльність" присвоєно звання Герой України з врученням ордена Держави.

Біографічна довідка

Народився Руденко Микола Данилович 19 грудня **1920** року в селі Юріївці Лутугинського району Луганської області.

Навчався в селищній школі, закінчив десятирічку у 1939 році та вступив на філологічний факультет Київського державного університету. У тому ж році був мобілізований в армію.

Учасник Великої Вітчизняної війни, був тяжко поранений, демобілізований 1946 року у званні капітана.

Повернувшись до Києва працював редактором, а потім головним редактором журналу "Дніпро" та секретарем партійної організації Спілки письменників України. У 1947 році вийшла його перша збірка поезій "З походу".

Світогляд М. Д. Руденка поступово змінюється. Він разом з іншими волелюбними письменниками захоплюється ідеями перебудови, включається до правозахисного руху, зустрічається з академіком А. Сахаровим та іншими людьми.

У 1976 році у Києві була створена Українська Гельсінська Група, одним із засновників якої був і М. Д. Руденко. Його участь у правозахисному русі закінчилась 1977 року ув'язненням на 7 років та 5 роками заслання. У таборах Руденко продовжував писати, незважаючи на нестерпні умови для творчості.

1987 року його було амністовано, але жити і працювати було ніде - квартиру в Києві після засудження йому не повернули.

У цьому ж році він з дружиною виїхав до Федеративної Німеччини, а потім - до США. У США він очолює Закордонне Представництво Української спілки, яке боролось за визволення радянських політв'язнів.

Лише у 1990 році М. Д. Руденку було повернуто громадянство в незалежній Україні. Він вертається на рідну землю.

М. Д. Руденко став першим лауреатом літературної премії імені В. К. Винниченка 1991 року.

За роман " Орлова балка" та збірку "Поезія" він був удостоєний Державної премії України імені Т. Г. Шевченка 1993 року.

У 1998 році М.Д. Руденку була призначена державна щомісячна стипендія, а в 2000 році - присвоєно звання Героя України.

Помер М. Д. Руденко 1 квітня 2004 року.

Похоронили його на Байковому цвинтарі.

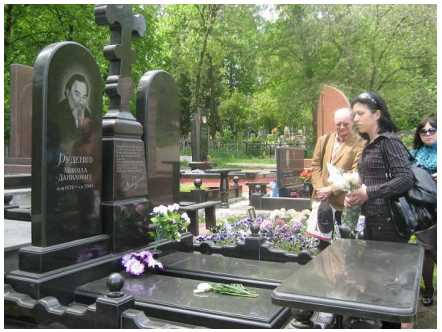

Моїх чуттів розвіяна руїна
Нагадує в пісках померлу річку.
Та є ще Бог...
І є ще Україна...
Для них я збережу у грудях свічку.
М. Руденко

І вона, ця свічка, яскраво світить нам з його слова.

Творчість М. Руденка

У серії "Бібліотека Шевченківського комітету" ("Дніпро", 2004) вийшла книжка поезій Миколи Руденка ***"Вибране. Вірші та поеми" (1936-2002).*** Це найповніше на сьогодні видання поезій видатного письменника, Героя України, Лауреата Національної ім. Т. Шевченка та інших премій, де найширше представлені поетичні твори останніх літ (1960-2002). Збірка складається із шести розділів:

***I. Із ранніх поезій* (1936-1944)** - 6 віршів;

II. З походу (1946-1959) - 45;

III. Оновлення (1960-1976) - 369;

V. ***Пером із янгольского крила*** - 103; та

VI. Поеми (1947-1986) - їх 10 ("Сльоза Хіросіми", "Прощання з партквитком", "Реабілітований", "Атомний цвинтар", "Цунамі", "Хрест", "Побачення", "Вічна вдова і диявол", "ЦАР БУЖ", "Рогніда і Володимир").

Вступну статтю "І ніде не кінчається серце" та післямову до неї написав Лауреат Шевченківської премії Леонід Талалай. "Віхи життя і творчості М.Д. Руденка".

Перша поезія написана у 1936 р. - "Юність" і остання "Попелюшка" - 13 листопада 2002 р.

Крім поезій, М. Руденко написав низку романів, повісті, драму та ряд наукових праць економічного, філософського та космологічного характеру.

Автор написав романи "Вітер в обличчя" (1955) і "Остання шабля" (1959).

Провідними мотивами його післявоєнної творчості є: Людина, природа, суспільство, Всесвіт, сонце і серце та багато інших. Вони чи не найчастіше привертають увагу поета до оригінальних роздумів про них. "Я живу, як живе антена, Що приймає світи на екран" і "Спрямую душу на далекі зорі. Бо я і Всесвіт - це одна судьба", - заявляє співець і його ліричний герой. У відповіді на запитання хто він, читаємо: "Хто я такий? І чому не вмирають звуки, Якими я сповнений вщерть? Я - інструмент, на якому грають Сонце і вітер... Кохання і смерть..."

Його хвилює все: морально-етичні проблеми, наше минуле, сучасне й майбутнє, правда, кривда, брехня, добро, зло, віра, надія, любов, совість, душа та інші. "Душа - та ж сама! Породити може Нелюдський злочин і святе добро" ("Совість", 1970).

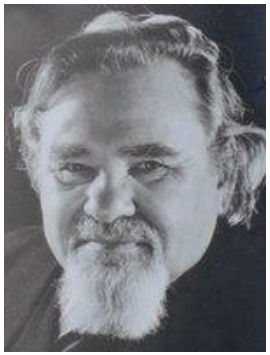

Право і обов'язок, життя у найрозмаїтіших проявах, кохання, смерть, безсмертя, час і простір, завдання літератури і мистецтва... Ось, для прикладу, хід думки і роздум у поезії "Спокій": "Краплина доростає до ріки. І "Я" тепер у неї вже не те - Воно до океану доросте" (1970).

У 1977 р. письменника заарештовують. Відбувається суд не в Києві, а на його батьківщині у Дружківці (Донбас), виносять суворий вирок - 7 літ ув'язнення і 5 літ заслання на Півночі.

У цей складний період він не припиняє своєї творчості і пише ряд статей, книг. Ось деякі із них: романи "Формула Сонця", "Орлова балка", поема "Хрест", "Економічні монологи", "Шлях до хаосу", трагедія "На дні морському", книги поезій "Прозріння", "За ґратами" та інші.

Микола Руденко, опинившись на розпутті, не каявся в своїх "гріхах", не писав покаянних листів, а продовжував працювати. Він пробує свої сили в публіцистиці, пише книгу "Слідами космічної катастрофи" (1962), оповідання та нариси "Біла акація" (1962), науково-фантастичний роман "Чарівний бумеранг" (1966), де використано попередню статтю "Слідами космічної катастрофи" про загибель десятої планети Сонячної системи. В еміграції він ґрунтовно його переробив і замінив назву на "Син Сонця - Фаетон".

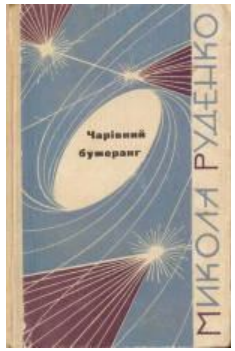

У 1968 р. з'явилась нова збірка поезій "Всесвіт у собі", в 1971 р. - "Сто світил" - підсумкове видання віршів та поем перед ув'язненням. Ще вийшла збірка поезій "Оновлення" (1971) та повість-феєрія "Народжений блискавкою" (1971).

У 1970 р. М.Руденко подав до видавництва "Радянський письменник" рукопис твору "Формула Сонця", який у закритій рецензії львівського професора Кубланова і сумнозвісного Маланчука був "зарізаний", а його автора названо "лакеєм імперіалізму, націоналістом, богошукачем та махновцем".

У 1974 р. у московській квартирі А.Сахарова відбулося обговорення наукової праці М.Руденка "Енергія прогресу", яка згодом з'явилась у "самвидаві" з передмовою генерала-дисидента П. Григоренка.

У 1976 р. М. Руденка підступно заманили у психоневрологічний шпиталь, ізолювали від громадськості й оголосили, що він несповна розуму. Тут він написав поему "Хрест".

За час перебування М.Руденка в ув'язненні, за межами Радянського Союзу було опубліковано понад десяток його книжок українською, англійською, французькою та німецькою мовами, зокрема роман "Орлова балка", економічні праці "Шлях до хаосу", "Економічні монологи", трагедія "На дні морському", збірки поезій "Прозріння", "За ґратами", поема "Хрест"...

У 1988 р. у Детройтському видавництві "Українські вісті" було опубліковано філософську працю "З приводу реформи у СРСР", де він

попереджав, що вона приречена на поразку і приведе до "хаосу, а не порятунку".

Виступаючи перед студентами та викладачами КДУ, М.Руденко говорив: "Я вважав своїм громадянським обов'язком писати в ЦК про згубну небезпеку, що насувалася з найближчих десятиліть. Я обрав для себе гірку роль радянської Кассандри. Мене лякало не стільки падіння імперії, що демагогічно називала себе союзом вільних республік, скільки трагедії мільйонів людей. Бо, на жаль, імперії падають не так, скажімо, як розвалюється скирта соломи. Як правило, імперії своїм падінням калічать і винищують цілі покоління. Відомо, чим завершилися мої звернення до ЦК, - нещадною розправою!"

Не все написане М. Руденком опубліковане у нас і тепер. Основні твори останнього періоду (1990-2002) : це збірка "Поезії" (1991), футурологічний роман "Ковчег Всесвіту" (1995), спогади "Найбільше диво - життя" (1995), "Лірика" (1997), поезії "Заграва над серцем" (1999), романи "Син Сонця - Фаетон" (2002), "Орлова балка" (2002), "У череві дракона" (2007).

Побачили світ збірка поезій "Пером із янгольського крила", п'єса "На дні морському".

Особливої популярності набули наукові праці М.Руденка "Енергія прогресу" (1998) та філософсько-

космологічне дослідження "Гносис і сучасність (Архітектура Всесвіту)" (2001).

Нагороди та звання

1998 – звання „Українець року” від Філадельфійського науково-освітнього центру

1990 – член ПЕН–клубу

1990 – дійсний член Української Вільної Академії Наук (США)

1991 – лауреат літературної премії Українського фонду культури ім. В. К Винниченка

1993 - Державна премії ім. Т. Г. Шевченка за роман „Орлова балка”

1996 – орден „За заслуги” III ступеня за вклад в розвиток української літератури і та правозахисну діяльність

2000 – звання „Герой України”

Твори Миколи Руденка

Руденко, М. Атомний цвинтар // Дніпро. – 1994. – № 7/8. – С. 2-5.

Руденко, М. Д. Біла акація : оповідання та нариси / М. Руденко. - К. : Радянський письменник, 1962. - 207 с.

Руденко, М. Д. Вибране : вірші та поеми (1936-2002) / упоряд., передм. і післямова Л. М. Талалая. – К. : Дніпро, 2004. – 800 с.

Руденко, Н. Д. В тебе – вселенная : стихи / Н. Руденко. - К. : Радянський письменник, 1968. – 223 с.

Руденко, М. Д. Вітер в обличчя : роман / М. Руденко . - К. : Радянський письменник, 1955. – 440 с.

Руденко, Н. Волшебный бумеранг : космологическая феерия / авторизованный перевод с украинского .Крахмальниковой. - М. : Молодая гвардия, 1968.

Руденко, М. Д. Гносис і сучасність: (Архітектура Всесвіту) / М. Руденко. - Тернопіль: Джура, 2001. - 247 с.

Руденко, М. Глобалізація і Україна // Дзеркало тижня. – 2002. – 13-19 лип. (№ 26).

Руденко, М. Д. Енергія прогресу. Гносис і сучасність : [метафізична поема, публіцистика, поема]. – К. : Журналіст України, 2008. – 716 с.

Руденко, М. Д. Енергія прогресу : нариси з фізичної економії. – 2-ге вид., доп. – Тернопіль : Джура, 2005. – 412 с.

Руденко, М. Д. Заграва над серцем : із недрукованих поезій. – К. : Український письменник, 1999. – 155 с. – (Сучасна українська література).

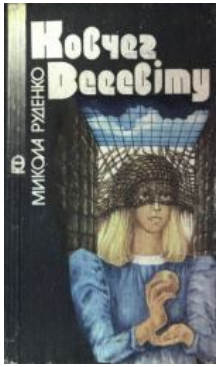

Руденко, М. Д. Ковчег Всесвіту : футурологічний роман для серед. та ст. шк. віку / худож. О. Набока. – К. : Веселка, 1995. – 206 с. : іл. – (Пригоди, фантастика).

Руденко, М. Лірика. – К. : Вид-во ім. Олени Теліги, 1997. – 144 с.

Руденко, М. Метафізична поема // Дніпро. – 2000. – № 7/8. – С. 95-104.

Руденко, М. Д. Мужність : поезії / М. Руденко. - К. : Держлітвидав України, 1952. – 168 с.

Руденко, М. Д. На дні морському : трагедія . – Торонто ; Балтимор : Українське видавництво Смолоскип ім. В. Симоненка, 1981. – 75 с. : портр. - Передрук самвидавного твору з України.

Руденко, М. Д. Найбільше диво / М. Руденко. - К. ; Едмонтон; Торонто : Таксон, 1998. - 558 с.

Руденко, Микола. Народжений блискавкою : повість-феєрія. - К. : Веселка, 1971. - 216 с. - (Наукова фантастика).

Руденко, М. Не загубити ліхтарика : [метафізичні роздуми] // Дзеркало тижня. – 2003. – 25-31 січ. (№ 3).

Руденко, М. Д. О бабе, о деде, о куме и соседе : сатирические стихотворения / М. Руденко. – Луганск : Облуправление по прессе, 1990. – 121 с.

Руденко, М. Д. Орлова балка : роман . – К. : Молодь, 2002. – 352 с.

Руденко, М. Д. Орлова балка : роман / передм. І. Качуровського. – Торонто ; Балтимор : Українське видавництво Смолоскип ім. В. Симоненка, 1982. – 454 с. : портр. - Передрук самвидавного твору з України.

Руденко, М. Д. Остання шабля: роман / М. Руденко. - К. : Молодь, 1959. – 574 с.

Руденко, М. Д. Пером із янгольського крила: поезії / М. Руденко. - Тернопіль: Джура, 2003. – 111 с.

Руденко, М. Поезії. - К. : Дніпро, 1991. - 413 с.

Руденко, М. Д. Рождённый молнией : повесть - феерия / Н. Руденко. - К. : Веселка, 1971. – 215 с.

Руденко, М. Д. Син Сонця – Фаетон : науково-фантастичний роман ; Слідами космічної катастрофи : з блокнота письменника. – Тернопіль : Джура, 2002. – 340 с. : портр.

Руденко, Н. Д. Сто светил : стихотворение и поэмы / Н. Руденко. - К. : Днипро, 1970. – 479 с.

Руденко, М. У боротьбі з „найсильнішими людьми" прокуратурі потрібна „підпора" : [до обговорення питань про майбутнє української прокуратури] // Дзеркало тижня. – 2002. – 5-11 жовт. (№ 38).

Руденко, М. У череві дракона : романи / М. Руденко. - К. : Дніпро, 2007. – 582 с.

Руденко, М. Д. Хрест : поема / М. Руденко. - К. : Смолоскип, 1996. - 59 с.

Руденко, М. Д. Чарівний бумеранг:

космологічна феєрія / М. Руденко. - К. : Молодь, 1966. – 273 с.

Руденко, М. Чи потрібні спецпрокуратури? // Дзеркало тижня. – 2000. – 5-11 серп. (№ 31).

Руденко, М. Як я став націоналістом // Вісті з України. - 1992. - № 25 (черв.).

Література про життя та творчість М. Руденка

Бондаренко, О. Руденко : думки про світ і людину : [на матеріалі роману "Орлова Балка"] // Вісник Луганського державного педагогічного університету імені Тараса Шевченка. – 1999. – № 7. – С. 44-45.

Бровко, О. Жанрова своєрідність поезії М. Руденка // Вісник Луганського держ. пед. ун-ту ім. Т. Шевченка. – 2002. – № 3 . – С. 60- 70.

Бровко, Олена. Лірика Миколи Руденка. - Луганськ, 2003. – 174 с.

Бровко, О. Своєрідність просторово-часової локалізації у в'язничній поезії М. Руденка / О. Бровко // Вісник Луганського держ. пед. ун-ту ім. Т. Шевченка. – 2001. – № 8. – С. 129-135.

Власенко, И. Возвращение Миколы Руденко : [о жизни и творчестве // Радуга. – 1990. – № 9. – С. 94-99.

Власенко, І. Життя за „формулою Бога" : [Микола Руденко] // Київ. – 2006. - № 3. – С. 157-166.

Гайворонська, Г. Я з чистим серцем повернувсь на Україну : [про життя та творчість М. Руденка] / Г. Гайворонська // Бахмутський шлях. – 1995. – № 3/4. – С. 24-25.

Гайовий, Г. Микола Руденко : [1920 - 2004] // Зона. – 2005. - № 19. – С. 168-170 : фото.

Карацупа, Віталій. Минуле української фантастики : [про письменників-фантастів Миколу Дашкієва, Миколу Руденка та Юрія Бедзика] / В. Карацупа, о. Левченко // УФО. - 2008. - №3. –С. 52-60.

Кіпіані, В. Остання шабля Слова і Честі... // Україна молода. – 2004. – 3 квіт.

Коваленко, Л. Н. Руденко Микола // Краткая литературная энциклопедия. – М. : Советская энциклопедия, 1971 .– С. 413 .

Кудрявцев, М. Г. Хто винен? : ["трагедія М. Руденка „На дні морському "] // Слово і час. – 1991. – № 10. – С. 64-68.

Лиша, Р. " Всесвіт став мені домом : [„Гносис і сучасність" Миколи Руденка] // Наша віра. – 2003. – № 2 . – С. 14.

Луків, М. Подвижник і провидець : [український письменник і мислитель 20 ст. Микола Данилович Руденко] // Дніпро. – 2010. - № 1. – С. 82-83 : фото.

Малаш, М. Вітер в обличчя : [про М. Руденка] / М. Малаш // Україна. – 2001. – № 4. – С. 9-10.

Неживий, Олексій. Подвиг : [про Миколу Руденка] // Літературна Україна. - 2009. - 20 серп. (№ 26). – С. 8 .

Почему К. Маркс отрекся от собственного учения?: [Краткая информация о книге Н. Руденко "Енергія прогресу"] // Голос Украины. – 2001. – 14 апр. – С. 12.

Потужний сплеск національного духу : [Гельсінський рух в Україні та М. Руденко] // Президентський вісник . – 2001. – 30 листоп. – С. 16 : фото.

Руденко Микола Данилович : коротка біографічна довідка // Бахмутський шлях. – 2001. – № 1/ 2. – С. 4-5.

Сверстюк, Євген. Зачарований життям : інтелектуальна драма Миколи Руденка // Літературна Україна. - 1998. - 3 груд.

Слабошпицький, М. Горить його свіча : до 80-річчя від дня народження М. Руденка // Дивослово. – 2000. - № 12. – С. 14-16.

Сом, М. Людина із сонячним усміхом : [про поета-дисидента і філософа Миколу Руденка // Народна армія . – 2000. – 27 груд. – С. 7 : фото.

Талалай, Леонід. Віхи життя і творчості М. Руденка. - К. : Дніпро, 2004.

Талалай, Леонід. "І ніде не кінчається серце" // Руденко М. Вибране. - К. : Дніпро, 2004. - С. 5-24, 772-779.

Талалай, Л. Муза Миколи Руденка : про життєвий і творчий шлях М. Руденка // Березіль. – 2003. - № 7/8. – С. 164-178.

Талалай, Л. Пером із янгольського крила : [про творчий та життєвий шлях М. Руденка] // Київ. – 2002. – № 3. – С. 13.

Талалай, Л. Пробуджений совістю : [Микола Руденко] // Дивослово. – 1999. - № 6. – С. 43-46.

Шевчук, В. Архітектура всесвіту за Миколою Руденком : [про працю М. Руденка "Гносіс і сучасність"] // Дніпро. – 2000. – № 11/12. – С. 81-85.

Шевчук, В. Новітня парадигма світобудови : про книжку М. Руденка „Гносис і сучасність (Архітектура Всесвіту") // Наука і суспільство. – 2002. - № 1/2. – С.

Шевчук, В. Фізична економія Миколи Руденка : [роздуми над книгою "Енергія прогресу"] // Урядовий кур'єр. – 1999. – 6 лют. – С. 8-9.

Щириця, П. Шляхи і роздоріжжя Миколи Руденка : [про 80-річний ювілей поета-дисидента і філософа] // Україна. – 2000. – 26 груд. – С. 12 : фото.

Іменний покажчик авторів

Бондаренко О. ***16***

Бровко О. ***16***

Власенко И. ***16***

Власенко І. ***16***

Гайворонська Г. ***17***

Гайовий Г. ***17***

Карацупа В. ***17***

Кіпіані В. ***17***

Коваленко Л. Н. ***17***

Кудрявцев М. Г. ***17***

Лиша Р. ***17***

Луків М. ***17***

Малаш М. ***17***

Неживий О. ***18***

Почему ***18***

Потужний ***18***

Руденко М. Д. ***12-16,18***

Сверстюк Є. ***18***

Слабошпицький М. ***18***

Сом М. ***18***

Талалай Л. ***18,19***

Шевчук В. ***19***

Щириця П. ***19***

WEB - сайти

Архів фантастики -
http://archivsf.narod.ru/1920/nikolay_rudenko/index.htm

В УКУ розпочалися „Руденківські читання ”http://ucu.edu.ua/news/3472/

Галактика слова Николая Руденко -
http://www.library.lg.ua/rus/izdaniya_materiali.php?filename=2008_01_30_13_31_12.html&name=%C3%E0%EB%E0%EA%F2%E8%EA%E0+%F1%EB%EE%E2%E0+%CD%E8%EA%EE%EB%E0%FF+%D0%F3%E4%E5%ED%EA%EE

90-річчя від дня народження М. Руденка відзначають на державному рівні
http://litakcent.com/2009/08/18/90-richchja-vid-dnja-narodzhennja-mrudenka-na-derzhavnomu-rivni.html

90-річчя від дня народження Миколи Руденка
http://lib.lnpu.edu.ua/ua/resource/exhibitions/2009_12_16.html

Луганська обласна універсальна наукова бібліотека Ім. О. М. Горького -
http://www.library.lg.ua/ukr/index.php

Микола Данилович Руденко
http://hghltd.yandex.net/yandbtm?url=http://bcschoollib12.at.ua/RudenkoM..doc&text=%F2%E2%EE%F0%F7%

B3%F1%F2%FC+%EC%E8%EA%EE%EB%E8+%F0%F3%E4%E5%ED%E

Микола Данилович Руденко : до 90-річчя від дня народження -
http://www.archives.gov.ua/Publicat/Pointers/GSNTI_13.pdf

Микола Руденко знав, як рятувати людство -
http://www.chasipodii.net/article/3000/

Микола Руденко знаний і незнаний -
http://sasaaa2004.narod.ru/Peredmova.htm

Микола Руденко – людина надзвичайна -
http://storinka-m.kiev.ua/article.php?id=1490

Никто не забыт, ничто не забыто...(М. Руденко)
http://forum.natali.ua/viewtopic.php?p=401112□□□□□□□□□□□□□□

Пішов з життя відомий письменник , засновник Української Гельсинської групи Микола Руденко
http://www.kmv.gov.ua/news.asp?IdType=7&Id=24789

Про Миколу Даниловича Руденка -
http://www.archives.gov.ua/Publicat/Pointers/GSNTI_13_3.pdf

„Просвіта „ Херсонщини -
http://prosvilib.at.ua/index/vtf_05_16/0-210

Рух-Прес : Архів. Помер Микола Руденко
http://www.rukhpress.com.ua/002843/archive.phtml

Світ молоді-каталог статей
http://svitmolodi.at.ua/publ/vidatni_ukrajinci/vidatni_ukrajinci/edinij_pismennik_udostoenij_zvannja_geroj_ukrajini/21-1-

Зміст

Біографічна довідка 4

Творчість Миколи Руденка 7

Нагороди та звання 12

Твори Миколи Руденка 12

Література про життя та творчість 16

Іменний покажчик авторів 20

WEB-сайти 21